

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja celo leto \$6.00
Za pol leta 3.00
Za New York celo leto 7.00
Za inozemstvo celo leto... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.

Issued every day except Sundays
and legal Holidays.

75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 246. — STEV. 246.

NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 19, 1920. — TOREK, 19. OKTOBRA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

SPLOŠNA ZMEDA V POLJSKI REPUBLIKI

ANGLIJA IN FRANCIJA POZIVATA POLJSKO IN LITVINSKO NAJ POVERITA SVOJE SPORNE ZADEVE LIGI NARODOV. — EOJI SO SE ZOPET ZAČELI. — CENTRALNA LITVA NE SME POSTATI NEODVISNA DRŽAVA.

London, Anglija, 18. oktobra. — Anglija in Francija sta poslali Poljski skupno noto, v kateri odločno zahtevata, naj se takoj uravna zadevo glede Vilne, katero je pred kratkim zavzel general Zelgovski.

Angleška kakortudi francoska vlada se stricljata v mnenju, da general ne sme ostati tam.

Obe sta nadalje prepričani, da bi bilo najboljše, če bi se celo zadevo poverilo Ligi narodov.

Riga, 18. oktobra. — Litvinska brzozavna agentura poroča: — Predno je odšla iz Kovna proti Varšavi komisija Lige narodov, je izjavila, da je najboljše, — če reši vprašanje glede Vilne Litvinska sama, bodisi mirnimi, bodisi vojaškimi potom, kot se ji zdi potrebno.

Litvinec pravijo, da bodo sami obračunali z generalom Zelgovskim, če se Francizi in Poljaki ne bodo nči vmešavali.

Varšava, Poljska, 18. oktobra. — Člani komisije Lige narodov so izdal poseben statement, v katerem je rečeno, naj se vrše posne pogajanja med Poljsko in generalom Wranglom glede centralne Litvinske.

Centralna Litvinska namreč ne more postati neodvisna država. Okraj Vilne naj pripade bodisi Poljski, bodisi centralni Rusiji.

General Zelgovski namerava osnovati novo državo. Izdal je tudi dekret, v katerem daje najvišjo oblast samemu sebi ter izvrševalnu odboru, katerega bo sam imenoval.

Pariz, Francija, 18. oktobra. — Ignac Paderewski, bivši poljski ministriški predsednik je sklenil ostati še nekaj časa v Parizu. Tukaj se bo posvetoval s predsednikom francoskega senata Leonom Bourgeoisom glede situacije, ki je nastala vsled okupacije Vilne.

London, Anglija, 18. oktobra. — Neko uradno poročilo iz Kovna naznanja, da se je završil v soboto zvečer vroč boj med poljskimi in litvinskimi četami na fronti med Vilno in Kovnom.

Obe stranki sta imeli izvanredno velike izgube.

V brzozavki je rečeno, da napadajo Poljaki z veliko silo, ter da se poslužujejo v bližini Rykotny postaje oboroženih kar.

SUHAŠKI AGENTI

MASARYKOVA HČI BO PRI-
SLA V ZDROUŽENE DRŽAVE.

IN DIPLOMATI

Frohibicijski agenti so dobili navoda, naj puste alkoholično pičajo diplomato pti miru.

Washington, D. C., 16. okt. — Državni departement je danes obvestil prohibicijnskega komisarja ter uradnike zakladniškega departementa, naj prenehajo s svojimi umešavanjem v uvažanje višina in žganji pijač, naslovilnih na diplome, akreditirane pri vodiči Združenih držav.

Carigrad, Turčija, 13. oktobra. — Semkaj dosegla poročila pravijo, da so boljevičke sile zopet zasedle Mariapo in Berdiansk ob Azovskem morju.

To pomenjuje poraz za čete generala Wrangla, proti-boljevičkega voditelja v južni Rusiji, ki se je prenovejši agenti, nastopajoči soglasno z navodili pomočnega zakladniškega tajnika Souse, preiskali prtljago inozemskih diplomato in zapleteni pijačo, ki se je nahajala v njej. Čeprav se je eficienčno izjavilo, da ni bila prijavljena vlad nobena pritožba radi tega postopanja, je državni departement vendar povdari, da je lastnina diplomatov nedotakljiva. Departement pravi, da bi tako postopanje lahko dovedlo do mednarodnih zapletljajev, ker se od zunanjih diplomatov ne more za-

htevati, da bi se držali tukajnih postav, v kolikor se tičejo prepoznavnih opojnih pijač.

PROMIŠLJITE DOBRO, KOMU Boste VROČILI DENAR ZA POSLATI V STARI KRAJ ALI PA ZA VOŽNJO LISTKE.

Sedaj živimo v času negotovosti in storabe, vsak skup je postat hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in sakoti ni bankirji vsesto pevšod, kakor gobe po dežu.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepriskovanje za preke starim iskušenim in premožnim tredkam; kako bo pa malim neizkušenim saščinkom mogoče izpolnit svoje neutemeljene oblike, je veliko vprašanja.

Naše denarne pošiljatve se sadnji čas po novi svesi in na nov način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Včeraj smo računalni za podiljatve jugoslovanskih krov po sledečih cenah:

300 krov ... \$2.85	1,000 krov ... \$ 9.00
400 krov ... \$3.80	5,000 krov ... \$44.50
500 krov ... \$4.70	10,000 krov ... \$88.00
Vrednost denarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepriskovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vna prej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dosegne v roke.	
Denar nam je podati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.	
Tredka Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.	

NOVOSTI IZ POLITIČNIH TABOROV

EDEN STRADALNIH ŠTRAJKARJEV JE UMRL

Coolidge je pr.čel s svojo kampa. Fitzgerald je umrl po osemnajstnino po južnih državah. — 395 deset dnevnem trpljenju. — No-
elektorjev za Hardinga.

Stauton, Va., 18. oktora.

Prepričan o tem, da se mu bo posredovali pridobiti za republikance, so skupi patrioti Fitzgerald, ki v tukaj tudi dosedel vedno demokratične in hotel zavzeti nobene hramne, je južne države, se nahaja governor Coolidge, republikanski kandidat za podpredsedniško mesto, sedaj na poti skozi Kentucky, Tennessee, North Carolina, Virginijo in Maryland. To potovanje bo obsegalo 2100 milij.

Chicago, Ill., 18. oktora.

Kot se je izrazil Will Hays, predsednik republikanskega narodnega komiteja, včeraj proti časniških poročevalcem, je že se danaj za senatorja Hardinga gotovih 578 elektoralnih glasov pri prihodnjih predsedniških volitvah, vendar pa je vjetno, da bo dobil 395 elektoralnih glasov. V celiem je 531 elektoralnih glasov, vsekodan je, kot kažejo znamenja, že sedaj zagotovljena senat. Harding je včetoma teža v glasovih.

London, Anglija, 17. oktobra.

Lordmajor McSwiney je še precej dobro prebil 66. dan svoje stradale stavek. Njegovo telo je sedaj preko glave. Preko levega neseva je tekla globoka rana in tudi na celu je bilo več ran.

Cork, Irsko, 17. oktora.

Izbruhlo se je arstirali 16. septembra pod obdolžbo, da je umoril nekoga angleškega vojaka.

Eden izmed stradalnih stvarjev je umrl. — Nemiri na Irskem po-
stajajo z vsakim dнем hujši.

Dublin, Anglija, 17. oktobra.

Danes popoldno je bil ustreljen irski konštabler Roche. Napadaleci so tudi ranili dva možka in neko dekle.

V Londonderry sta bila na za-
gonetni način usmrčena dva kon-
stablerja.

POJAKI SO ZASEDLI MINSK.

London, Anglija, 17. oktobra.

Danes je dosegla sem brezizbrana brzozavka, da so klub premirju med sovjetsko Rusijo in Poljsko zasedli Poljaki Minsk.

Nadaljnja poročila pravijo,

da se boden general Wrangel, general Petlura, general Savinkov in general Volokovič združili v ofenzivo proti ruskim sovjetskim armadam.

Marion, Ohio, 18. oktobra.

Senator Harding se je vrnil sedaj k svojemu "front porch". Dele-

gačje 25,000 (?) mladih ljudi, ki obstajajo povečini iz dijakov za-

padnih vsečiljic, pričakujejo da-
res tukaj in senator bo imel go-
vir, kojega geslo bo "America first".

Načrt, da obišče New York še

pred volitvami, je republikanski kandidat sedaj definitivno opu-
stil. Voditelji republikanske kam-

panje so prisli namreč do prepri-
čanja, da tako potovanje sedaj sploh ni več potrebno.

Cleveland, Ohio, 18. oktobra.

Poročila, tikajoča se kralja Alek-
sandra, ki je kritično bolan in

vsled infekcije, ki se je razvila potem, ko ga je ugrnila neka opica, izjavljajo, da se je stanje nekako izboljšalo. Buletin, ki je

bil izdan včeraj opoldne, pravi,

da je opaziti manj pesimizma z

ozirom na izid bolezni.

ČUDNA ZGODOVINA

POBOŽNEGA BABJAKA

Moža, ki je bil znan kot cerkev-
na mis ter je pobegnil s tisočaki,
so našli umorjenega.

Mount Holly, N. J., 18. okt. — Bančni sel David S. Paul, ki je one 5. oktobra izginil z denarjem vredno \$1,000, se je sedaj zopet pojavit, a mrtev. Truplo moža so našli v neke močvirju, devetnajst milij o. tukaj. Star je bil 63 let.

Paul je imel pri sebi deset do trideset tisoč dolarjev v gotovini ter \$12,000 v čekih, ko je zapustil banko. Uradniki banke pričavajo, da je znašala sveta, da le preko deset tisoč a niso hoteli povesti natančne svote. Zavod je imel trdno zaupanje v dolgoletnega usluženca ter ni postal z njim nikogar, ko je zapustil poslopje. Paula so zadnjikrat videli na Camden strani Delaware reke. Od takrat naprej ni prišlo nicaesar na dan, na katerem je bil na njegovih kretanjih.

Loveci, ki so lovili race, so zadeli na truplo. Stirje možje, ki so bili v gozdu, šest milij od Teberdale, New Jersey, so zadeli na sveže sledove avtomobila v pesku ter jih sledili. Zadeli so tudi na grob, v katerega je bil zakopan bančni sel. Bil je globok manj kot tri čevlje. Pozorišče se nahaja na samotnem mestu ter je le slučaj, da so loveci našli truplo. Mrtevec je ležal na hrbitu, a noge so bile zvezane preko glave. Preko levega neseva je tekla globoka rana in tudi na celu je bilo več ran.

Paul se je obril nekako štiri dni pred svojo smrtno. Iz tega se sklepajo, da v enem času ni se bil jetnik.

Ček, katere je dobil Paul v banki, so se že nahajali v njegovih posessosti in istotako pisma ter

McSwiney. Oblasti so namigile, da je pričakovati vsaki trenutek arretacij.

Izkazalo se je, da je bila Philadelphija na stradali stvari, da se ga bo našlo.

Ček, katere je dobil Paul v banki, so se že nahajali v njegovih posessosti in istotako pisma ter

McSwiney.

Oblasti so v dvomu glede tega,

da je bil izvršen umor. Zelo vre-
jeno je, da je bila Philadelphia

pozorišče umora. V bližini groba niso našli nikakih sledov krv, in tudi nikakih znakov, da bi se na-
dotičenem mestu vrnil kak boj. Na-

drugi strani pa se je dognalo, da so skušali možje, ki so priveli s seboj truplo, najprej slednje po-
topiti na dnu potoka, ki se nahaja

v bližini, da pa je bila voda pre-
plitiva, nakar so izkopali grob.

Edina sled, ki je oblasti na razpolago, obstaja iz rmenega avtomobila, katerega so videli ljudje v oni okolici v petek po-
poldne in katerega se je očividno uporabilo za transport trupla.

Paul je bil umorjen nekako de-
set dni potem, ko je izginil iz banke. Ni vpravil običajn

"GLAS NARODA"

TELOVENIAN DAILY
Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsak dan in vsebinski nedelj in praznikov.

Ka eno leta velja tukaj na Amerika	za New York za celo leto	\$7.00
Ka pol leta	za New York za celo leta	\$6.00
Ka četrt leta	za New York za celo leta	\$5.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued Every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$8.00

Advertisement on agreement

Dobroti bres podpisana in osebnosti se ne približujejo. Denar naj se blagovale po Money Order. Pri spremembi kraja naravnih prostov, da se nam tudi prednje bivališča nasnameni, da hitreje našljemo naslovna.

OLAS NARODA
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2278

Volitve pred vratmi.

Dne 2. novembra si bo ameriški narod sam odločil svojo usodo za bodoča štiri leta.

Od mož, ki jih bo postavil v kongres in od predsedniškega kandidata za katerega bo oddal svoje glasove bo odvisna bodočnost te deželi.

Celih osem let smo imeli demokratično administracijo. Dodobra smo jo spoznali in hvala lepa zanje za bodoče čase. Če je kdaj kje smrdelo, je smrdelo zadnja leta po Ameriki.

Edini uvaževanja vrednujo, sprotnik Coxov je senator Harding. Ameriški narod bo izvolil Hardinga tisti ameriški narod, ki je skoraj izkrevljal pod neznanstvenimi bremenji, katero mu je naložila demokratična gospoda v Washingtonu in drugod po deželi.

Amerikane hočejo izpremembe in sicer izpremembe na boljše. In dosegli jih bodo, o tem so lahko že dosedaj prepričani.

Tudi mi smo bili včasih za Wilsona. Njegove zlate besede, ti kajoče se usode našega naroda, so nas preslepile. Vrveli smo mu kot prerok, toda te proroke se niso izpolnile zategadelj, ker je deloval možak na svojo roko, ne pa v soglasju z vesoljnim ameriškim narodom. Ne dolžimo ga ničesar, toda razočaranja, ki smo ga bili večeli, ne bomo pozabili tako kmalo.

Liga narodov, samodoločevanje narodov in plemen, nedotakljivost narodne lastnine, vse to je bila velikanska fraza, lepa fraza sicer, a žalibog le fraza.

Ker ni šlo na ta način, bo šlo drugače in mora iti drugače. Republikane so nam obljudili veliko lepega. Če bodo izpolnili le polovico, le desetino svojih obljud, smo lahko vsi skupaj zadovoljni.

Glas, oddan za Hardinga, ni oddan za prazen nič.

Nekaj o oglaševanju.

Vzemite v roko ameriški magazin in poglejte oglaševanje. Čudo bože, kaj vidite tam: Za deset centov dobite fotočrat, fotografke plošče ter najmanj še deset ali dvajset predmetov po ceni "brezplačno".

Ali je to mogoče? — se boste vprašali. — Poskušajte, še ste preveč zaupljivi, pa boste videli.

Ta vam zopet nudi farmo "brezplačno", oni vam nudi avtomobil "zastonji".

Ali je to mogoče? Poskušajte, pa boste videli, da je.

Umetnost oglaševanja je velika, mogoče največja četrtina v moderni trgovini.

Ne-realnemu prodajalcu gre za to, da stopite žujim v zraven. In ko enkrat to doseže, je opravil polovico svoje težke plige. Kar sledi temu, je lahka stvar zanj. Zato pa tudi nastavlja težljaj še lim. Toda lim je lim, pa naj bo še tako sladak. Nalimali so boste, da sedete nanj.

Ne rečemo, da je pri vseh oglaševalcih tak s teden, v tem poštenjakom vsa čast.

V prejšnjih časih je bilo seveda drugače. V prejšnjih časih je lastnik oziroma manager lista sam oddočil, kateri je bil v tem in kateri ni.

In vрjemite nam, da imajo lastniki lista in managerjev resneto dobre nosove. Na prvi pogled vam lahko pove, kdo želi vendar ni kdo ne. In pošteni lastniki so slepske oglaševanje zavračali.

Nepotrebno je skoraj omenjati, da je spadal tudi rdeči list v to pošteno skupino.

Prije je pa drugače. Sprejeta je bila splošna posetitev, ki doča, da mora list objaviti oglas, pa magari, da je vse vsebine še tako otroško-najnava ter na prvi pogled nevjetra, samo da ni nobene nemoralne besede v njej.

List ga mora objaviti, če nima neovrgljivih dokazov, da je oglas slepski in če plača oglaševalj zahtevano pristojbinc.

S tem je vse povedano. Oglasi so v listu, čitatelji naj pa po svoji lastni previdnosti presodijo, kateri so pošteni in kateri ne. Na nas ni treba zvrati nobene krive.

Povemo le toliko: oglasi, v katerih vam ponujajo farmo za pet dolarjev, ozdravljenje, jetike za tri dolarje in zlate ure čisto zastonji, niso prav posebno pošteni.

Pred pogačanjji z Italijo.

Ako imajo nekatere čisto jugoslovanske pokrajine pripasti Italiji, se jim pa mora rezpočojeno in na vsak način zagurati najboljšo način narodna kultura in gospodarska vtoronomija. To mora biti conditio sine qua non, da jug. vlada sploh vstopi v pogajanja z Italijo. Kot protikoncezija se Italijanom v Dalmaciji, kolikor jih je, lahko prizna primerna narodna avtonomija.

Če bi imeli Italiji pripasti kraji, ki so od nekdaj bili zvezani z Avstro-Ogrsko ter nimajo ne samo v narodnem, temveč tudi v kulturnem in gospodarskem oziru nič skupnega z Italijo in ki so se zgodovinsko razvijali v popolnoma drugačni smeri, Italijani so pa tam nezacinata manjšina ali večina, od vseh strani obkrožena od čisto slovenskega prebivalstva, bo Italija sama več ali manj primorana pripagoditi svoj strogo centralistični upravni sistem novim potrebam in težjam. Ker pa bo pri tem seveda skušala čim manj ugoditi prebivalstvu, katero naj bi se čim preje poitaljančilo, je nalogu jug. državnikov, da pribre bedeti Veneciji, Juliji, tem več avtonomije, čim več jugoslovanskega teritorija bo Jugoslavija primorana Italiji napospiti. Za vsako vas, ki jo Italija dobi več, mora svojim bodo napospiti, ki se nahajata v bol-

čim slovenskim državljanom zagarantirati več samouprave ter na rodne in kulturne svobode.

V prvi vrsti gre tudi za šolstvo, ki je najbolj izpostavljeno nevarnosti, da je Lahin ugonobijo. Potem imamo cetoče zadružništvo, katerega nadaljnji razvoj mora biti dobro zavarovan. Kar pa je glavno, naša delegacija mora neomajno stati na tem, da imajo nove dežele pod laško krono dobiti svojo politično samonapravo, vsaj tiste, kjer je večina pretežno slovenska, za čisto slovenske pa mora to biti samoposebni umevno.

V interesu same Italije je, da v svoji državi s centralistično in teroristično politiko ne okrepi irredente. Če Italijani ne misijo odnehmenati od svojega dosedanjega, razbojniškega sistema v Primorju, bo last tak vihar, da je njegovo neklanje gibanje "Va fuori stranier!" bilo le rahla sapica! Ako bo Giolitti to razumel, ne bo preveč težko priti do sporazuma.

Zastopniki jug. države pri pogajanjih z Italijo pa gotovo sami najbolje razumejo, kakšne eminentne važnosti za nas je vprašanje zagarantiranja politično-upravne in kulturne avtonomije za slovenski in hrvaški narod v bodoči italijanski državi in da je to ena najrealnejših pridobitev v našem sporu z Italijo. Seveda se ne bomo smeli zadovoljiti z golimi oblubami in zagotovili od strani laške zakonodaje, temveč morali dobiti trdnih garancij, če potrebno, mednarodnih.

Dopis

White Valley, Pa. se njegov sin nahaja v New Yorku.

Ker so jako redki dopisi iz naših in da naj pride po njega. Staže naselbine in ker skoraj vsaki rej je pa že delal 6 tednov. Počnejo o delavskih razmerah, način pa zbilu in oči ga je dal o sej jaz.

Tukajšnji premogorov Delmont telefon, da, če ga hoče še živega obratuje vsak dan, ali največkrat videti, naj precej pride k njemu. Samo dolne. Nekateri kako slabšo zasluzijo, nekateri pa tudi dobro. Za strojem zasluzijo tudi do stopetdeset dolarjev na dva tedna.

Ker se ravno predsedniške volitve bližajo, vas pozivljam, da naj nobeden ne izostane, da ne bi šel in odda svoj glas za delavsko stranko. Tudi žene naj ne pozabijo oddati svoje glasove za delavškega kandidata 2. novembra.

Kot je bilo enkrat poročano, je Franku Jelovčanu roko zlomilo, ker je prišla lokomotiva za njim. Ravniti isti dan je pa oče pripeljal mlajšega iz New Yorka in drugi dan grest oba k njemu. Dobila sta še živega, a drugi dan pride telefon, da je umrl. V društvi je bil dveh. Precej je pristopil drugi mesec, ko je prišel iz stare domovine, in sicer v društvo št. 116 JSKJ, in v društvo št. 142 SSPZ. Ali toliko bolj velik udarec bo pa za očeta, ker ni bil še 45 član SSPZ, da bi dobil kot pravila dolčajo. Vseeno mu bo nekoliko pomagano, ker od JSKJ bo dobil snartino 500 dolarjev. Tukaj so nekoliko milejša pravila v tem oziuru.

Ranjski Anton Klinar je bil doma z Jesenjem na Gorenjskem. Star je bil še 18 let. V stari domovini zapušča mater in eno sestro, tukaj pa očeta in brata, katera žaljujeta za njim. Pogreb, katerega se so vdeležili člani običajne društve, v precejsnjem številu, se je vrnil 12. oktobra na katoliško pokopališče v Export, Pa. Lahka mu bodi ameriška gruda. Žalujočemu ocetu in bratu pa izrekam svoje najiskrenje sožalje.

George Previč.

Slovenske novice.

Cleveland, Ohio.

O umrlem Lovrenu Zupančiču se dodatno poroča, da je bil doma iz Zlatega polja na Gorenjskem in da poleg žene zapušča 2 brata in 1 sestro v Collinwoodu, enega brata nekje na zapadu in dve sestri v stari domovini. Pokojni je svoječasno služil v ameriški armadi na Filipinih. Smatra se, da je bila njegova umolnost, ki se ga je lotila v teku zadnjega leta, posledica neke poškodbe, ki je dobil na hrbenici tekom vojaškega služovanja.

Nadalje moram poročati dogodek, kateri se je pripetil v bližini naselbine Delmont sobratu Jakobu Klimarju. Om se je odločil, da dobi dva sina iz stare domovine. Sina sta odpotovala doma skupaj, v Trstu so pa mlajšega pripravili ter ga dali na drugo ladjo.

Starejsi brat je misil, da je še skupino s svojim bratom Mihaelom peljal na zadnjem koču nekega tovornega avtomobila, pri tem pa vstopil v skofijevi sklep.

John je bil drugače zelo obzoren človek, a v tem slučaju ga je polomil:

— Veš, draga, — je odvrnil prizorno, — jaz moram vendar navesti tak v zraku in ta je bil edini, ki mi je takrat padel v glavo.

Več kot petdeset odstotkov prebivalstva Združenih držav stanuje sedaj v mestih in brez dvoma bo kmalu prišel čas, ko različnim strankam ne bo več treba dobiti svojih kandidatov iz vasi.

V Angliji iz gleda sedaj precej črno, skor prav tako črno kot premog, katerega kopijo premočarji, ki so zastavili.

Mladenci je skočil v frak ter seši snabit kraljico svojega sreca.

Ves potrt in polomljen se je vrnil.

— No, ali si dobil njen roko? — so ga vprašali tovariši.

— Njene roke ravno nisem dobiti, toda oče mi je dal nogo.

Kampanjski boj je precej oster. Prvi je začel omagavati Cox in bo dne 2. novembra čisto omagal.

In kako tudi ne, ker je zmoženec kaj takega kot je naslednje:

— Posodimo Evropi nekaj dejanja, da nam bo zamogla plačati, kar nam dolguje.

In kako tudi ne, ker je zmoženec kaj takega kot je naslednje:

— Posodimo Evropi nekaj dejanja, da nam bo zamogla plačati, kar nam dolguje.

In kako tudi ne, ker je zmoženec kaj takega kot je naslednje:

— Posodimo Evropi nekaj dejanja, da nam bo zamogla plačati, kar nam dolguje.

In kako tudi ne, ker je zmoženec kaj takega kot je naslednje:

— Posodimo Evropi nekaj dejanja, da nam bo zamogla plačati, kar nam dolguje.

In kako tudi ne, ker je zmoženec kaj takega kot je naslednje:

— Posodimo Evropi nekaj dejanja, da nam bo zamogla plačati, kar nam dolguje.

In kako tudi ne, ker je zmoženec kaj takega kot je naslednje:

— Posodimo Evropi nekaj dejanja, da nam bo zamogla plačati, kar nam dolguje.

In kako tudi ne, ker je zmoženec kaj takega kot je naslednje:

— Posodimo Evropi nekaj dejanja, da nam bo zamogla plačati, kar nam dolguje.

In kako tudi ne, ker je zmoženec kaj takega kot je naslednje:

— Posodimo Evropi nekaj dejanja, da nam bo zamogla plačati, kar nam dolguje.

In kako tudi ne, ker je zmoženec kaj takega kot je naslednje:

— Posodimo Evropi nekaj dejanja, da nam bo zamogla plačati, kar nam dolguje.

In kako tudi ne, ker je zmoženec kaj takega kot je naslednje:

— Posodimo Evropi nekaj dejanja, da nam bo zamogla plačati, kar nam dolguje.

In kako tudi ne, ker je zmoženec kaj takega kot je naslednje:

— Posodimo Evropi nekaj dejanja, da nam bo zamogla plačati, kar nam dolguje.

In kako tudi ne, ker je zmoženec kaj takega kot je naslednje:

<p

Združene države Evrope.

Piše H. Millerthin.

Roland W. Boyden, ameriški jurist in finančnik, ki zastopa neuradno, "opazovalec". Združene države na mednarodni finančni uradno, kot "opazovalec" Združene je dal narodom starega sveta nasvet, naj ustanove "Združene države Evrope". Ta nasvet se združenemu radi svoje kratkosti in odločnosti kot nasvet, katerega je dal nekaj Horace Greeley, ameriški mladi, ko je rekel: "Go West, young man." (Pojd na zahod, mladi mož). Prav kot je Horace Greeley s štirimi besedami povzročil veliko seljenje proti zahodu, tako hoče sedaj tudi Boyden napotiti narode Evrope, da se strnejo v eno veliko celoto, v Združene države Evrope. To pa se mora zgodi po njegovem mnenju takoj. Drugače nima iz vseh ran krvaveč, razmesarjena Evropa nicesar pričakovati od Združenih držav onstran velike luže.

Roland William Boyden iz Beverly, Mass., je odličen jurist ter zmožen finančnik. Ko je narodom Evrope obrazložil na konferenci v Bruselju stališče Združenih držav ter jim dal nasvet, naj ustanove Združene države Evrope ni niti izdaleka misil na možnost, da bi se dalo vspričo sedanjih okolišen ustanoviti Združene države Evrope kot politično enoto.

V naslednjem "hočemo navesti, kaj se je že preje z druge strani razumelo pod izrazom Združene države Evrope kako se je to pojmen v teku časa izpremenil, kako resnično mnenje prihaja v nasvetu Amerikanca do izraza, na kakšna tla, rodovita ali sterilna, je padel ta nasvet in konečno, kakšno ulogo bi lahko igrale Združene države Evrope kot faktor v svetovni zgodovini.

Še predno je postal stroj Sam pravi stic celega sveta so smatrali zagovorniki ideje Združenih držav Europe slednje kot varstvo proti Združenih državam Amerike kot odpor proti "ameriški nevarnosti". Videli so tri skupine sil in tri skupine trgov, ki so se porajale.

Prva je bila ameriška, druga iztočno-azijska in pacifična, tretja pa ona starega sveta. "Ameriška nevarnost" se je vedno bolj bližala Evropi in iztočno-azijski trg se je vedno bolj zapiral za stari svet. Proti tej drugi skupini z izrazito monopolističnimi stremljenji naj bi se zavarovala Evropa ter združila svoje ekonomske sile. Tudi v tem pojmovanju Združenih držav Evrope ni bil temeljni moment političnega, temveč gospodarskega značaja.

Pozneje se je pojavila ideja, da se napravi Srednjo Evropo neodvisno od angleške in ameriške suprempije ter prepreči preplavo evropskih kontinentalnih trgov z ameriškimi blagom. To je tudi imelo za posledico vstop Združenih držav v svetovno vojno.

S Centralno Evropo je bila ideja, da se Združenih držav Europe razširjena ter obene izložena vseti izločenju Anglike iz take zvez. To izločenje Anglike kot sile ki ni več evropska, je bilo sprejeti tudi potem, ko se je po vojni zopet pojavila misel na spojenje celega evropskega kontinenta. Takozvana kontinentalna politika je imela za cilj uporavljanje Evrope iz krempljev supremacije angleškega svetovnega imperija. Predpogoj za tako spojitev evropskega kontinenta bi obstajal v prijateljskem sporazumu med Francijo in Nemčijo. Edinole v takem slučaju bi bilo mogoče strnenje vseh gospodarskih sil Evrope. Francija, ki je zopet spravila na dnevno luč svoje stare aspiracije po nadvladavi na evropskem kontinentu, pa je onemogočila vsak sporazum z Nemčijo. Francoska imperialistična politika je uničila kontinentalno politiko ter s tem tudi združenje evropskih držav na gospodarskem polju.

Ta združenina je bila znana tudi ameriškemu juristu in finančniku in to je tudi imel v mislih: ko je trdil, da se bo stališče Amerike napram Evropi popolnoma in končno spremenilo, ko bo prislo do takega ekonomskega združenja. To je seveda poparilo francosko javno mnenje, v kolikor je prislo slednje na dan potom izjav časopisa.

Misel, katero je imel ameriški finančnik, je bila, da mora najprav Evropa združiti ekonomske sile ter pomagati sama sebi, preden more računati na nadaljnjo.

Jugoslovanska Odiseja v Rusiji.

"Slovenec" piše:

Kakor je znano, je Srbski dobrovoljski korpus v Odesi l. 1917. vsled prenapetosti velikosrbske sovinistične struje razpadel ter so Slovenci in Hrvati iz njega izstopili. Leta 1918., ko so Čehoslovaki na potu iz osrednje Rusije na francosko fronto v Sibiriji naleteli na odpor boljševikov, kateri so bili od Nemčije in Avstrije najeti, da vse slovenske dobrovoljce zajamejo ter poslujejo v Avstrijo na vislice, so tudi jugoslovanski dobrovoljci bili primorani, da se organizirajo. Od početka so se zbrali v okvirju čehoslovaške armade, pozneje pa so ostanovili I. Jugoslovanski polk v Tomsku. V ta polk so vstopili tudi vsi slovenski in hrvatski vjetniki, nahajajoči se v Sibiriji. Ta polk se je leta 1919. kot del vseh inostrianskih vojsk v Sibiriji pod vrhovnim poveljstvom francoskega generala Janina preselil v Nižnji Udrinsk, kjer je vrnil stražno službo na sibirske železniške progi, dokler se ni od tod evakuiral v domovino koncem januarja 1920. Polk je potonal sredi najhujše zime in popolno anarhije na progi cele 4 meseca v Vladivostok, kjer je sprejela Vojna misija SHS z izromen njen šef, podpolkovnik Mihič, kateri je z veliko vrednostjo in energijo storil, da ljudi zbere, sformira in kot člane naše skupne armade transportira v domovino, za kar mu gre globoka zahvala in priznanje. Veliko zato pa bilo, da je ta Misija bila očividno nazačena brez vrednosti širših krogov naše domovine, oziroma je bila skupno z začasnim poslanikom, g. dr. Puričem, poslana na Daljnji Vzhod edinole od strani vojnega in zunanjega ministristva, vsled česar med njinimi člani ni bilo ne enega Slovenca ali Hrvata, temveč samo Srbi. Ta Misija je tudi skoro celo leto potovala v Rusijo in to po krividi zaveznikov, ki so jo v Parizu, Londonu in Ameriki zadrževali, kolikor so le mogli. Ko pa je Misija sredi januarja 1920. prispela v Vladivostok, se boge po čegavi krividi o njenem prihodu ni ničesar izvedelo, vsled česar je ostalo v Sibiriji okoli 600 naših dobrovoljcev in še več vjetnikov ter državljanov, ki bi bili gotovi vse storili, da odpotujejo na Daljnji Vzhod, ako bi bili doznavi o prihodu Misije. Tako pa so naši izvedeli na Misijo še začetkom marca nekje ob Bajkalskem jezeru, kamor je od I. Jugoslovanskega polka prispeglj okoli 800 mož in hitelo dalje proti Vladivostoku, ne boječ se neverjetnih zaprek in težav. Iz Vladivostoka, odkoder je že marca odšel in transport domov, koncem junija pa drugi, sestojec večinoma iz Srbov, so naši slovenski in hrvatski fantje, ki so v Vladivostok prispeli začetkom junija, odpotovali kot Odred SHS v domovino 3. avgusta. Tekom pomorskega pota na ladji "Himalaya", katera je preplala morja v 38 dneh, so vjetniki tripli ne samo vsled potovanja samega, temveč tudi vsled slabe ladijne hrane in smejno majhne plače pol dollarja na mesec, medtem ko so Čehi, ki so tudi na tej ladji potovali, dohivali po 25 dollarjev mesečno! Čehom se je tudi nezadostna ladjiska hrana izboljševala iz lastne zaloge. Naši niso imeli niti toliko, da bi se na pristanischi odpeljali s čolni na kopno, da si mesto ogledajo. Tukaj je priskočil na pogajanje tajnik "Zveze ameriške krščanske mladine" (Young Men's Christian Association), Mr. Bixby, ki je dajal denar za ogledovanje pristanisč, razdeljeval tobak, čokolado itd., vzdrževal kinematograf, podpiral izdajanje potovalnega slovenskega časopisa "Himalaya", prirejal zabavne tekme, kurz angleškega jezika itd., za kar se mu naša domovina iskreno zahvaljuje!

Veliko si je prezideval za naše ljudi tudi komandant transporta, g. kapitan Širel, ki je dobro znan v Ljubljani in ki je vse storil, kar je bilo v njegovih močeh, da se olajšajo težkoce potovanja. V Dobrovnik so prispele legionarji, skupaj z nekaj vjetniki nemške in madjarske narodnosti ter podaniki SHS — vsega okoli 1000, dne 10. septembra. Tudi tu so jih gledali kot nekako čudo in se zelo malo zanje brigali, istotako na poti iz Dobrovnika domov, kjer je bil položaj tako častnikov kakor vojakov vse drugo nego zadovoljivo.

Regent Aleksander se je sam izjavil, da bo zadovoljen z vsakim vladom, ki si je ljudstvo izbere, bil pa potem monarhistična ali republi-

čna. Vobče se srbska vojska uprava strasno malo zmeni za slovenske in hrvatske vojake, tako seveda tudi tukaj. No, jugoslovanski legionarji so imeli dovolj prilike prepričati se o tem v Rusiji! Dočim so se na stroške SHS na ladji vozili razni inostrani državljanji in državljanke z vsemi udobnostmi, so naši vojaki in oficirji bili prikrajšani po znamen sistemati srbske vojne uprave, ki štedi sebi v prilog, ljudem pa v škodo. Zdaj je vse srečno premanjeno. Da so naši fantje le doma, tukaj jih vse čaka resno delo za okrepljenje naše nove države v resničnem jugoslovanskem duhu, katerega so oni toliko prestali v Rusiji! Omenjamо le še, da je škof Mihajil v Vladivostoku v imenu ruskega prebivalstva našemu transportu izročil krasno ikono (sv. sliko) s spomenico, da jo odda g. Veličanstvu jugoslovenskemu kralju Petru. Vobče so Rusi vedno kazali pravo razumevanje za našo skupno državno misel.

Važen moment.

(Iz glavnega urada J. R. Z.)

Citali ste poročilo naših zastopnikov v domovini o političnem položaju, ravno tako ste imeli priliko čitati manifest, katerega je izdal izvrševalni odbor J. R. Z. zadnji teden in v katerem se aperira na vse zavedno napredne Jugoslovane v Ameriki, da nemudoma začimo s pismeno agitacijo pri svojih v domovini, da volijo na vsako gotovo število let, in če ljudstvo ni zadovoljno z njegovo administracijo, si voli drugega.

In kdo so "pravi" kandidati? Gotovo ne tisti v ovjo kožo zaviti "monarhični" in avtokratični podrepniki, ki so za časa habšburške vlade prepevali glorio dinastične ter ji pomagali držati delavce in kmeta v suženjskih okovih; gotovo ne tisti, katere je revolucija pritisnila, da pojezo hozano in slavo srbski dinastiji, ker jim je prepovedano peti slavo Habšburščanom; gotovo ne frakarji in kutarji, ki se danes smatrajo delavec in kmeta za njim nižjega, nekaj inferiornega, nekaj zabitega, zarukane, katerega je Bog vstvaril edino zato, da potrežljivo dela in gara, da mu raste volna, katero mu pridno stržijo po "milosti božji" nad nje postavljeni.

Ako ljudstvo ne voli svojih pristašev, odkritih zagovornikov delavstva in kmeta, takih ljudi, ki lahko stopijo z odprtim čelom in čistim srečem v dlanu, potem si samo kuje nove suženjske verige in okove, katerih ne bo tako lahko razbiti.

Od ustavovne skupščine bo odvisno, kakšno bo ustava Jugoslavije, kake pravice bo imel delavec in kmet, če bo bodoča vlad OD LJUDSTVA, ZA LJUDSTVO in PO LJUDSKI VOLJI, če bo naša država napredna ali nazadnjaška, in zato je potrebno, da ljudstvo v prvi vrsti voli "pravne" zastopnike v ustavovno skupščino, take može, ki bodo skoraj pazili na to, da bo ustava izdelana na najdemokratičnejši podlagi, da ne bo v njej "jokerjev", katere si bodo potem jahači na ljudskih plečih mogli razglatiti in tolčuti tako, kakor bo njim najbolj ugajalo.

"Pravi" zastopniki so brez vsakega dvoma od delavskih organizacij postavljeni kandidati, ki so odgovorni organizaciji za vse svoja početja, ki ne morejo in tudi ne smejo prekoračiti svojih meja in podpisati svojega imena na principu, katerih ne zastopa organizacija, ki jih je postavila.

Ameriški Jugoslavani, svetujte in apelirajte na svoje sorodnike in prijatelje v domovini, da volijo edino za kandidate, katere so postavile delavske stranke, za tiste kandidate, ki so se odprto izrazili za republičansko formo vlade, ki so proti vsaki avtokraciji, absolutizmu, dinastični ali monarhiji. Povejte jim, da je to vaša iskrena želja, in prepričani smo, da bodo volili "prav". Preplavite Jugoslavijo s takimi pismi, in če bo vsak storil svojo dolžnost, bo izdoljite vse povoljne nadvlade.

Regent Aleksander se je sam izjavil, da bo zadovoljen z vsakim vladom, ki si je ljudstvo izbere, bil pa potem monarhistična ali republi-

Kraljev in princev pa se ne določi. Dobri argumentov v prilog republike je na stotine, ni pa nobenih, ki bi držali v prilog za starejših institucij, med katere spadajo vse monarhije in posebni privilejji.

Slabost ledic

je lahko virok celo vrsto bolezni, ki razvijejo z glavobolom, z blidom in vdrtim obrazom, otekanjem členkov, boljšim uriniranjem in omotanjem očesnicam. Kadar občutite, da so vaše ledice v neredu, ne izgubljajte časa, ampak dobitite

Severa's Ledsyl

(prejeto z nas Kot Sovetsko Združenje za oblasti in leta.) Skoraj štiri deset let je to izdelano zdravilo uspešno popravilo razne neravnosti ledic in let. Na tiseče trdelje je dobilo v njem lek in so ozdravili, ker so ga rabili. V dveh mesecih, 70 in \$1.25. Po vseh letih.

W. F. SEVERA CO
CEDAR RAPIDS, IOWA

čanska. In če je to poročilo resnico, potem se je pokazal demokrata, zagotovil, da ne sedi na sedišču, ampak tudi na bodočnosti. In če si ljudstvo voli republičansko formo vlade, potem je ono gotovo in to je, da na kralju vlade ne more priti nikdo z dednimi pravicami, da se predsedniki volijo na vsako gotovo število let, in če ljudstvo ni zadovoljno z njegovo administracijo, si voli drugega.

Prosta pamet nam torej diktira, da začenkat pozabimo na vse simpatije in sentiment, da počne resno misliti ne samo na sedišču, ampak tudi na bodočnost. In če si ljudstvo voli republičansko formo vlade, potem je ono gotovo in to je, da na kralju vlade ne more priti nikdo z dednimi pravicami, da se predsedniki volijo na vsako gotovo število let, in če ljudstvo ni zadovoljno z njegovo administracijo, si voli drugega.

Kupite Perfection Heater danes in veselite se ga to jesen, prihodno zimo ter spomlad.

Perfection Oil Heater bo pregnal jesenski mrz iz neudobnih sob. Tako je pripraven, lahk za ravnat, lahk za polniti, lahk za čistiti. Kjerkolisibodi je v okrasek. In gor osem ur z eno galono dobrega Socony petroleja.

Perfection Oil Heater danes in veselite se ga to jesen, prihodno zimo ter spomlad.

Perfection Oil Heater danes in veselite se ga to jesen, prihodno zimo ter spomlad.

Perfection Oil Heater danes in veselite se ga to jesen, prihodno zimo ter spomlad.

Perfection Oil Heater danes in veselite se ga to jesen, prihodno zimo ter spomlad.

Perfection Oil Heater danes in veselite se ga to jesen, prihodno zimo ter spomlad.

Perfection Oil Heater danes in veselite se ga to jesen, prihodno zimo ter spomlad.

Perfection Oil Heater danes in veselite se ga to jesen, prihodno zimo ter spomlad.

Perfection Oil Heater danes in veselite se ga to jesen, prihodno zimo ter spomlad.

Perfection Oil Heater danes in veselite se ga to jesen, prihodno zimo ter spomlad.

Perfection Oil Heater danes in veselite se ga to jesen, prihodno zimo ter spomlad.

Perfection Oil Heater danes in veselite se ga to jesen, prihodno zimo ter spomlad.

Perfection Oil Heater danes in veselite se ga to jesen, prihodno zimo ter spomlad.

Perfection Oil Heater danes in veselite se ga to jesen, prihodno zimo ter spomlad.

Perfection Oil Heater danes in veselite se ga to jesen, prihodno zimo ter spomlad.

Perfection Oil Heater danes in veselite se ga to jesen, prihodno zimo ter spomlad.

Perfection Oil Heater danes in veselite se ga to jesen, prihodno zimo ter spomlad.

Perfection Oil Heater danes in veselite se ga to jesen, prihodno zimo ter spomlad.

Perfection Oil Heater danes in veselite se ga to jesen, prihodno zimo ter spomlad.

Perfection Oil Heater danes in veselite se ga to jesen, prihodno zimo ter spomlad.

Perfection Oil Heater danes in veselite se ga to jesen, prihodno zimo ter spomlad.

Perfection Oil Heater danes in veselite se ga to jesen, prihodno zimo ter spomlad.

